

ChAgaleyopaniShat

——
चागलेयोपनिषत्

——
Document Information

Text title : ChagaleyopaniShad

File name : ChAgaleyopaniShat.itx

Category : upanishhat, vedanta

Location : doc_upanishhat

Proofread by : Sunder Hattangadi Radim Navyan radimnavyan at gmail.com

Description-comments : aprakAshitA upaniShadaH

Latest update : November 3, 2017

Send corrections to : sanskrit at cheerful dot c om

This text is prepared by volunteers and is to be used for personal study and research. The file is not to be copied or reposted without permission, for promotion of any website or individuals or for commercial purpose.

Please help to maintain respect for volunteer spirit.

Please note that proofreading is done using Devanagari version and other language/scripts are generated using **sanscript**.

September 17, 2023

sanskritdocuments.org

భాగలేయోపనిషత్

ఓం ఋషయో వై సరస్వత్యాం సత్రమాసత | తేఽథ కవషమైలూషం దాస్యాః
పుత్ర ఇతి దీక్షాయా ఆచ్చిదన్ | తే హోమః | అప వా ఏతద్భగ్యజుషాదప
సామ్న ఇతి | స హోవాచ | భగవన్తో యదిదం సత్రమాధ్వై
యద్భవోఽధీధ్వై యద్యజుంషి యత్సామాని కస్యాయం మహిమేతి | తే
హోమర్బ్రాహ్మణా వావ స్మస్తేషామేవమితి ||

స హోవాచ | యదిదమిచ్ఛాచిదిచ్ఛాచిదీక్షధ్వై కిం తద్యేన
బ్రాహ్మణ ఇతి | తే హోమర్వదిదమృగ్యజుషైరేవోపవత్వన్తో
జహువుర్వధ్వై నముపాఘ్రాసిషుర్వదుపానేషతైతద్వాహ్మణా ఇతి | స
హావిదూర ఏవ శవశయితమాత్రేయమచ్ఛావదముపదర్శయన్నువాచ |
యదిదమృగ్యజుషైరుపవత్వం జహోపాఘ్రాసిదథోపానేష్ట వైతదత్యగాదితి |
కిం తదితి హోమః ||

స హోవాచ | నైమిషేఽమీ శునకాః సత్రమాసత | తేషామాత్రేయోఽచ్ఛావదః
సర్వాణ్యేవావర్తయద్యద్యాజ్ఞా యదనువాక్యా యత్ప్రాతరనువాకో
యత్ప్రత్యగం యదాజ్యం యన్మరుత్వతీయమిత్యథ యన్మహాపీరసమ్భరణాని
యదగ్నేరభివర్తనాని యద్రాజాభిక్రయణాని యదభిషావిత్రాణి యదోపయామాని
యదుపమస్త్రణాన్యథ యత్ప్రవృత్తృచ్ఛావదశః సప్తదశ ఏకవింశ ఇతి |
క్వాస్య తదగాదితి | తేహాముహన్ | అథైతే సర్వ ఏవోపసమేత్యోచురుప నో
నయన్వేమ ఏవ త ఇతి | స హ స్మయమాన ఉవాచ | సమ్పశ్యధ్వా ఏవ మా
ప్రమదత | న హోత్త్రమానధమ ఉపనేతేతి | తే హోచుర్వైవ స్మోపసనథా
గతిస్తు త్వమిదితి ||

స హోవాచ | కురుక్షేత్రం ఏవోపసమేత్య యే బాలిశాస్తానుపాధ్వై | తే వ
ఇదం ప్రవక్ష్యస్తీతి | తే హ తత ఏవోపసమేత్య కురుక్షేత్రముపజగ్ముః |
తే హ బాలిశానేవోపాసదన్ | తానిమ ఉపసీదత ఏవ విదాఞ్చక్రురితి
కాముకా ఇతి | తే హోచుర్వత్కిమివ బాలిశానుపాసదత మహాశాలా వై
మహాశ్రోత్రియా వర్షీయాంసః సస్తః యన్మహాశాలా మహాశ్రోత్రియా వర్షీయాంసః

కురుక్షేత్రమధ్యాసత ఇతి । తే హాన్యోన్యస్యాభిసమీక్షామాసుః । తే
హాపశ్యన్న హాస్మాన్మిథుచిదేవాసావవోచద్బాలిశానేవ చైతాన్విచక్షతేతి ।
తే హోచుర్నమస్యానతీవ వచో రేచయిష్యథ యదస్తర్వోఽసావిహా
ప్రాహాయాత్ । యథైవ తు స్మోపసన్నా అథానసూయవో యథోపశ్రద్ధిన ఇతి ॥

తే హోమః । కిం వా అస్మత్ప్రతిచ్ఛథేతి । తే హోమః ।
నైమిషేఽమీ శునకాః సత్రమాసత । తేషామాశ్రేయోఽచ్ఛాపదః
సర్వాణ్యేవావర్తయత్ । యద్యాజ్ఞా యదనువాక్యా యత్య్రాతరనువాకో
యత్ప్రకగం యదాజ్యం యన్మరుత్వతీయమిత్యథ యన్మహావీరసమ్భరణాని
యదగ్నేరభివర్తనాని యద్రాజాభిక్రయణాని యదభిషావిత్రాణి యదోపయామాని
యదుపమస్త్రణాన్యథ యత్ప్రవృత్తృచ్ఛాదశః సప్తదశ ఏకవింశ ఇతి ।
క్వాస్య తదగాద్యదయం శవశయితమశయిష్టేతి ।
తే హోచుర్నహాసంవత్సరవాసినామనుబ్రూయాదితి ఖలు నః పూర్వేఽన్వశిషన్ ।
యత్సంవత్సరం వత్స్యథాథ వేదిష్యథేతి । తే హా సంవత్సరమూషః ॥

తతో హ బాలిశా ఊచురవాత్త వా సంవత్సరమిమే బ్రాహ్మణాః ।
హస్తైషామనుబ్రవామేతి । తే హా గృహీత్వైవైనాన్ పథోఽభిసమీయుః ।
తే హా సక్ష్మీడత ఏవ కూబరిణో రథకట్యామవిన్దన్ । తే హోమః
సమ్ప్రశ్యధ్యమితి । కిం హీతి । కూబరిణమేవ సౌమ్యా ఇతి । తథేతి ।
కథమివేతి । యథైవోపసృత్వరో వార్ధిస్తిర్యగుల్లలన్తీభిరివ
వీచిభిః శఫాభిరేవోపస్కన్దన్నుత్లవేదేవం హైవైషోభిసృత్వరాణామేవ
ధుర్యాణాం చక్రమతామరీణాముత్ప్లవతీతి । యథైవాసౌ
ప్రతిసృత్వరేణ సమః సమేవ క్రీడేదేవం హైష సక్ష్మీడతీతి ।
యథైవాసౌవితశ్చేతోఽముతశ్చాముతశ్చ సమ్ప్రద్రవత ఇవోపశుప్యత
ఇవోపస్కన్దమభిమృద్ధాత్యభిపాతయేదేవం హైష ఇతశ్చేతశ్చాముతశ్చ
సమ్ప్రద్రవత ఇవోపశుప్యత ఇవోపస్కన్దమభిమృద్ధాత్యభిపాతయతి ।
యథైవాసౌ రాజానం వా రాజపురుషం వా నిలయనం ప్రాయేదేవం హైవైష
యన్తా నిలయనం ప్రాపయతీతి । తే హోచురపీదం సాధీయ ఇతి । సాధీయ
ఇతి హోమః । తే హా తస్యైవ పఠానమనుప్రాతిష్ఠన్నస్తం హా
సాయాహన్యేవోపసమ్పాదయామాసుః ॥

తం యదావసాయాశ్వాంస్తక్షాపోహ్యపాగాదథ బాలిశా
వ్యలిష్ట । అహీదృశత్ । కథమివేతి । తే హోచుర్వైతం
కాష్ఠభారమానద్దమనుపశ్యామస్తథైవావశో భూస్థః

స్పృహతే | నేజ్జితే న వివర్తతే న చ వీత ఇతి | తే హ
 బాలిశా ఊచుర్యదయమీదృగభూత్ కిమస్యాపాగాదితి | తక్షవేతి |
 తక్షవైతత్ సామ్యా ఇతి | ఆత్మా వా అస్య ప్రచోదయితా కరణాన్యశ్వాః
 శిరా నద్ధయోఽస్థిన్యపగ్రహో అస్మగజ్జానం కర్మ ప్రతోదో వాక్యం
 క్వాణనం త్వగుపానహ ఇతి | స యథా ప్రచోదయిత్రాపోజ్జితో నేజ్జేన్న
 రురువీతైవం హైష ప్రాజ్ఞేనాత్మనాపోజ్జితో న బ్రూతే న చైత్యపి న
 శ్వసత్యపి పూయత్యపి శ్వాన ఉపధావన్త్యపి కాకాః పతన్త్యపి గృధ్రా
 ఆస్కన్తన్నపి శివా జిఘత్సన్నితి | తే తత ఏవ ద్రాగివ వ్యజ్ఞాసిఘః |
 తే హ పాదయోరేవాభిమర్శ్య బాలిశానూచుః | న హ వావ నస్తద్యేన నిఘ్నర్మ
 ఇమమేవేత్యజ్జాలిం కృతోపాస్థిషతేత్యహ
 భగవాన్ ఛాగలేయస్త ఇమే శ్లోకాః-
 యథైతత్కూ బరస్తజ్ఞాపోజ్జితో నేజ్జితే మనాక్ |
 పరిత్యక్తోఽయమాత్మా నస్తద్వద్దేహో విరోచతే || ౧ ||
 యదస్య ప్రథయశ్చక్రా యుగమణో వరత్రికా |
 ప్రతోదశ్చర్మకీల..... || ౨ || ఏతావానేవోపలబ్ధః
 (సామాన్యవేదాంత-ఉపనిషదః)

ఇతి ఛాగలేయోపనిషత్ సమాప్తా |

Proofread by Sunder Hattangadi,

Radim Navyan radimnavyan at gmail.com, Kasturi navya sahitu

ChAgaleyopaniShat

pdf was typeset on September 17, 2023

Please send corrections to sanskrit@cheerful.com

